

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI
NUORISOTOIMI

MILJA LITTOW

LAPPEENRANTA NUORTEN

ASIALLA - kokemustietoon perustuvan

nuorisokyselyn loppuraportti

SYKSY 2015

TIIVISTELMÄ

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI
NUORISOTOIMI

MILJA LITTOW (FM, sosionomi AMK)

NUORTEN HAASTATTELUT - 2015 LOPPURAPORTTI 30 sivua + 1 liite

Toimeksiantaja
SYKSY 2015

NUORISOTOIMI, LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Avainsanat:

nuorisotyö, kokemustieto, haastatteluaineisto.

Tässä raportissa on käsitelty Lappeenrannan nuorisotoimen tekemää kehittämislähtöistä suunnan tarkistusta. Lähtökohtana olivat nuorisotoimen työntekijöiden tekemät nuorten haastattelut eri puolilla Lappeenrantaan. Nuorisotyöntekijät ohjeistettiin jalkautumaan nuorten pariin kaupungille ja haastattelemaan heitä työpareina avoimin kysymyksin kerran toukokuussa ja kerran elokuussa 2015. Tavoitteena oli tavoittaa alueellisesti rikas ja monipuolinen nuorten joukko. Nuoria vastaajia tavoitettiin 114. Koko kokemustietoon perustuva aineisto on kerätty ja käsitelty laadullisin menetelmin.

Haastattelujen toteutuksen taustalla on halu kokeilla Helsingissä 2014 tehtyä jalkautumishanketta (NuHa) sekä toteuttaa viimeisintä Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelmaa 2012–2015, jossa nuoria kehoitetaan osallistamaan nuorisotoiminnan sisältöjen kehittämiseen enemmän. Nuorten vastaajien puheissa korostui toive elää mahdollisimman mielekästä ja tasapainoista elämää sekä tulla kuulluksi enemmän. He puhuivat haastatteluissa avoimesti itselleen tärkeistä elämän sisällöistä. Vastaukset teemoitettiin vapaa-ajan, arjen, tulevaisuuden ja osallisuuden ympärille.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

1 ALUKSI	4
2 NUORET LAPPEENRANNASSA JA ETELÄ-KARJALASSA	7
3 MITÄ LÄHDETTIIN HAKEMAAN?	8
4 KOHTAAMISIA KADULLA-AINEISTO	11
5 TULOKSIA	12
5.1 Teemat	13
5.1.1 Vapaa-aika ja tekeminen	14
5.1.2 Arki	16
5.1.3 Tulevaisuus	18
5.1.4 Osallisuus ja vaikuttaminen	19
6 NUORISOTOIMI NUORTEN ASIALLA	22
7 LOPUKSI	24
LÄHTEET:	30
LIITTEET:	

Liite 1. Nuorille annettu tiedote haastattelun tarkoituksesta.

1 ALUKSI

Nuorisotyössä ollaan lähtökohtaisesti kiinnostuneita nuorten toiveista, tarpeista, hyvinvoinnista ja vapaa-ajasta. Lappeenrannan kaupungin nuorisotyön tämän hetken tärkeimpiä painopisteitä ovat nuorten osallisuus, toimijuus ja nuorisolähtöisyys. Kaupungin nuorisotyöntekijät kohtaavat nuoria arjessaan nuorisotoimen nuorisotiloilla, koulunuorisotyön kautta sekä nuorisotoimen aluetyössä ja erilaisissa tapahtumissa. Nuorisotyötä tehdään nuorten hyväksi, joten niin heidän osallisuutensa vahvistaminen kuin heidän äänensä kuulluvaksi saaminen, on sekä työn lähtökohta että sen keskeinen haaste.

Tällä hetkellä nuorisotiloilla aikaansa viettäviltä nuorilta kerätään ideoita ja ajatuksia toiminnan sisältöihin sekä ideaboksien että tilaja talotoimikuntien kautta. Laajemmin nuorisotyössä osallisuutta ja nuorten kuulemista toteutetaan vaikuttajaryhmien, nuorisovaltuuston ja lasten parlamentin kautta. Nuorten osallisuudella, nuorisolähtöisyydellä ja oman toimijuuden nostamisella keskiöön tavoitellaan sitä, että julkisella nuorisotyöllä olisi enemmän painoarvoa nuorten elämässä, ja että se tarjoaisi mahdollisuuksia niin kasvamiseen kuin non-formaaliin ja informaaliin oppimiseen.

Nuorisotyön vaikuttavuuden todentaminen ja mittaaminen on kuitenkin haastavaa. Lappeenrannan nuorisotoimen osalta sitä pyritään jatkossa tekemään näkyvämmäksi sekä henkilöstön että nuorten tekemien vertais- ja itsearviointien kautta. Nuorisotoimessa tiedostetaan kuitenkin se, etteivät ne sinällään riitä vaan niiden ohessa tulee tehdä säännöllisesti asiakaskyselyitä, joissa pyritään nostamaan esille näkökulmia, ja joiden vaikuttavuutta olisi mahdollisuutta todentaa. Tämä kehittämislähtöinen suunnan tarkastus myös palvelee osaltaan tätä tavoitetta.

Perustyössä nuorisotiloilla, nuorisovaltuustossa tai alue- ja koulu- nuorisotyössä tavoitetaan vain se osa nuoria, jotka ovat kiinnostuneita ja oma-aloitteisesti mukana toiminnassa. Mitä toiveita, tarpeita tai terveisiä on muilla Lappeenrannan ja Etelä-Karjalan alueen nuorilla, joita nuorisotoimen tämänhetkisessä nuorisotyössä ei tavoiteta?

Tässä raportissa kerrotaan toisenlaisesta kohtaamisesta, jota Lappeenrannan nuorisotyössä kokeiltiin kahdesti, kevään 2015 ja syksyn 2015 aikana. Kaikki kaupungin nuorisotyöntekijät lähtivät kadulle ja erilaisiin nuorten suosimiin ajanviettopaikkoihin tapaamaan nuoria ja kysymään heiltä heidän kuulumisiaan. Näistä kohtaamisista syntyi kokemustietoon perustuva haastatteluaineisto, jota tässä raportissa on käsitelty.

Kiitos heittäytymisestä kuuluu nuorisotyöntekijöille, jotka uskalsivat kokeilla uutta ja lähtivät kokemukseen mukaan. Nuorten ja työntekijöiden välisissä kohtaamisissa yhdistyvät kaksi sisällöllisesti tärkeää lähtökohtaa, joita ovat Helsingissä aiemmin tehty NuHa- hanke sekä viimeisin lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma.

Osallisuus ja vaikuttaminen parantavat myös tulevaisuudessa yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Ne lisäävät ymmärrystä keinoista, joilla tuoda ääntään kuuluville ja vaikuttaa oman alueensa toimintaan. Opetus- ja kulttuuriministeriön Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelmassa 2012–2015 painotetaan kolmea kärkitavoitetta, jotka ovat: osallisuus, yhdenvertaisuus ja arjen hallinta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2012) Nämä ovat sisältöjä ja pyrkimyksiä, jotka kohtaavat tässä Lappeenrannan nuorisotoimen haastattelu- ja jalkautumishankkeessa. Nuoret halutaan lähtökohtaisesti ottaa mukaan tuottamaan tietoa nuorisotoimen toiminnan ja tulevaisuuden suunnan hahmottamiseksi.

Helsingin nuorisoasiainkeskuksessa syntyi vuonna 2014 koko nuorisotoimen läpäisevä hanke nuorten havainnoinnin ja haastattelemisen ympärille. Hanke sai nimen NuHa ja sen keskeisimpänä ideana oli jalkautua kaupungille julkisiin ja puolijulkisiin tiloihin kohdaten nuoria ja haastatellen heitä avoimin kysymyksin siitä, mitä heille kuuluu, minkälaista heidän elämänsä on ja minkälaisia toiveita heillä on tulevaisuuden varalle. (Merimaa, 2015)

Nuoruutta ja nuoria kohdattaessa on tärkeää muistaa, että nuoruutta on monenlaista, yhtä monta kokemusta ja ääntä kuin on nuoria-kin. Tarkoitus ei siis ollut Helsingissä tai Lappeenrannassa toteutetuissa kyselyissä niputtaa yhteen nuoruutta vaan tuoda sen erilaisia kokemusmaailmoja ja ääniä esille. Helsingissä huomattiin, että vaikka nuorten äänet ja kokemukset omasta elämästään ovat erilaisia, nousee haastatteluista silti esiin yhteisiä piirteitä ja samankaltaisia kokemussisältöjä, joita raportoitiin Maija Merimaan toimesta "*Kaverit Keskiössä*"-raportin kautta. (Merimaa, 2015)

Hyväksi todettua käytäntöä kannattaa kierrättää ja soveltaa omaksi tai ainakin kokeilla kerran. Lappeenrannassa haluttiin kokeilla samaa menetelmää kuin Helsingissä, ja tässä tavoitteina olivat **1. nuorisotoimen suunnan tarkistus 2. uuden kokeileminen ja avautuminen yhteiselle maaperälle nuorten kohtaamiseen.** Aineiston käsittelyn myötä nuorten äänet saatiin kuuluville ja työntekijät saivat tarkastella omaa työtään ja kohtaamiaan nuoria eri näkökulmasta kuin tavallisessa arjessa tiloilla. Ja vielä viimeisenä **3. nuorisotoimen sisältöjen kehittäminen nuorten toiveita kuunnellen mahdollistuu.** Haastatteluaineisto on sekä kerätty että analysoitu puhtaasti laadullisin menetelmin, koska menetelmänä laadullinen käsittely antoi sijaa erilaisten kokemusmaailmojen esiin nousemiselle.

2 NUORET LAPPEENRANNASSA JA ETELÄ-KARJALASSA

Kaupungin kasvatus- ja opetustoimen nuorten lukumäärää vuonna 2015 koskevan väestöennusteen mukaan 13-15-vuotiaita nuoria asuu Lappeenrannassa 2181 henkeä. 16-18-vuotiaita on arviolta hieman enemmän, eli noin 2410 henkeä. Arvioiden nykyhetkeä ja muuttuvia suhdanteita 13-18-vuotiaita nuoria olisi Lappeenrannan alueella noin 4500-4600 henkeä. (Yläkoulujen oppilasennuste Tammi-kuu 2015)

Syksyllä 2015 Lappeenrantaan ja Imatralla on perustettu Ohjaamohanke, jonka tarkoituksena on tavoittaa alueen väliinputoaja- ja syrjäytymisuhan alla olevia nuoria erilaisten tukitoimintojen piiriin, koulutukseen tai työhön. Ohjaamohanke ulottuu koko Etelä-Karjalan alueelle. Ohjaamon helmikuussa 2015 laaditun hankehakemuksen tietojen mukaan koko Etelä-Karjalan alueella olisi 16-29-vuotiaita nuoria noin 21 000 henkeä. (Etelä-Karjalan ohjaamon hankehakemus, 2015)

Lappeenrannassa toteutetun kyselyaineiston otanta kahdessa erässä suoritettussa kyselyssä on kaiken kaikkiaan 114 nuorta. Otanta on suhteellisen pieni verrattuna koko alueen nuoruusikäiseen väestöön, mutta tarkoituksena ei ollut kerätä mahdollisimman laajaa ja edustavaa, yleistettävissä olevaa aineistoa. Kerätyn aineiston sisällön vahvuus, ja heikkous perustuu satunnaiseen nuoren ja haastattelijan väliseen kohtaamiseen kaupunkiympäristössä Lappeenrannan keskustassa ja sen tuntumassa. Koska aineiston kerääminen on toteutettu sattumanvaraisesti erilaisten nuorisoryhmien parissa, tilastollista edustavuutta ei myöskään ole pystytty takaamaan.

Kohdatut nuoret olivat useimmat lappeenrantalaisia mutta mukaan mahtui myös lähiseutukuntien nuoria, jotka olivat kaupungissa kou-

lun tai harrastusten vuoksi tai muuten vain asioilla ja kuluttamassa aikaa. Muutamissa nuorten vastauksissa näkyi se, että toinen vanhemmista asui Lappeenrannassa ja toinen lähiseutukunnassa. Näiden nuorten vastauksissa oli pohdintoja kahden eri paikkakunnan nuorisopalvelujen ja laajemminkin paikkakuntien välisiin eroihin. Muutama nuorista oli myös ulkopaikkakuntalaisia ja asuivat paikkakunnalla koulun vuoksi. Kaksi vastanneista nuorista oli täysin ulkopaikkakuntalaisia ja sattumalta vain käymässä paikallisella ABC:llä. Yksi nuori perääntyi haastattelutilanteesta ja hänet on jätetty pois kokonaisotannasta.

3 MITÄ LÄHDETTIIN HAKEMAAN?

Lähtökohtana ja mallina Lappeenrannassa toteutetuille nuorten haastatteluille oli Helsingissä edellisvuonna toteutettu samankaltainen nuorten haastatteluhanke nimeltään NuHa. Lappeenrannassa nuoria haastatelleet henkilöt olivat kaikki Lappeenrannan kaupungin nuorisotoimen työntekijöitä, mukaan lukien erityistyöntekijät ja nuorisosihteeri. Haastattelut toteutettiin Lappeenrannassa työpareittain kahdessa erässä toukokuussa ja elokuussa 2015. Ennen toukokuusta kaduille jalkautumista kaikki nuorisotyöntekijät saivat yhteisen ohjauksen haastattelujen tekemiseen koulutuspäivän merkeissä. Helsingissä toteutettua NuHa-mallia sovellettiin Lappeenrannan nuorisotoimen tarpeisiin ja koulutuspäivän ohjeistuksen antoi Meiju Hovi Helsingin nuorisoasiainkeskukselta yhdessä Lappeenrannan nuorisosihteeri Kimmo Hölkin ja nuorisotoimen johtajan Sirpa Räikkösen kanssa. Helsingin mallia ei koettu tarpeelliseksi siirtää Lappeenrantaan täysin samanlaisena, vaan soveltaen toteuttaa Lappeenrannan nuorisotoimea eniten palveleva tiedonkeruun ja haastattelujen malli.

Haastattelujen lähtökohdat määriteltiin seuraavasti. Työntekijät haastattelevat nuoria pareittain tai kolmen ohjaajan ryhmänä. Haastattelukysymykset pyritään pitämään avoimina ja vältetään suoria

kysymyksenasetteluja. Ajatuksena oli myös, että yksi henkilö haastattelee ja toinen kirjaa. Kahden tunnin aikahaarukan aikana oli tavoitteena kohdata ja haastatella kuutta iältään noin 10-20-vuotiasta nuorta, joko ryhmänä tai yksitellen.

Nuoruus on tietoisesti haluttu tässä kohtaa määritellä lavasti, sillä käsitykset nuoruudesta ja sen eri ikävaiheista vaihtelevat suuresti eikä haluttu ajatella nuoruuden päättyvän täysi-ikäisyyteen, myös uudessa nuorisolaissa on pyritty huomioimaan laajempi ikäjakauma. Useat nykyajan nuorille tarkoitettut palvelut (esim. Ohjaamo) on tarkoitettu myös yli 20-vuotiaille. Se, ketä haastattelija halusi lähestyä, oli täysin hänen itsensä päätettävissä. Kohtaamisen alussa ei kehoitettu esittelemään itseään kaupungin nuorisotyöntekijänä vaan esimerkiksi kaupungin työntekijänä tai yleisesti haastattelijana. Haastattelutuokion päätteeksi nuorelle annettiin kuitenkin lappu, jossa annettiin enemmän tietoa haastattelun tarkoituksesta sekä yhteystiedot nuorisotoimelle (LIITE1). Tällä asetelmalla ei pyritty hämärtämään haastattelujen tarkoitusperiä vaan haluttiin minimoida johdateltua vastaamista. On tutkitusti todettu että, jos vastaaja tarkasti tietää kysyjän tarkoitusperän pyrkii hän myös tuottamaan halutunkaltaisia vastauksia kertoen sen, mitä olettaa haastattelijan haluavan kuulla, kuin sen mitä itse todella ajattelee.

Sisällöllisistä painotuksista korostettiin kiireettömyyttä kohtaamisessa, sillä ei haluttu, että nuoren kanssa jutellaan suorittaen tehtävää vaan jutustellen rauhassa. Nuoren haluttiin olevan enemmän äänessä kuin kyselijän ja siksi kehoitettiin suosimaan avoimia kysymyksiä. *"Uteliias haastattelija saa enemmän irti kuin kysymyslomake"*, kuten Meiju Hovi toukokuun koulutuspäivänä totesi. Nuorten kohtaamisessa ja jututtamisessa haluttiin painottaa teemoja kuten nuorten vapaa-aika, eli missä, kenen kanssa ja mitä tehdään, sekä mitkä olivat nuorten toiveet suhteessa omaan vapaa-aikaan. Tärkeää oli myös kerätä tietoa ihmissuhteista, etenkin kaverisuhteista sekä ky-

syä miten nuoret suhtautuvat omaan kotikaupunkiinsa ja asuinalueeseensa. Myös sosiaalisen median käyttö, haaveet tulevaisuuden suhteen ja kokemus omista vaikuttamismahdollisuuksista olivat tärkeitä sisältöjä, joista haluttiin kerätä tietoa.

Elokuun 2015 haastattelujen kohdalla, toimittiin hieman toisin kuin aiemmin toukokuussa. Työntekijöille annettiin samat työparit kuin edellisellä kerralla ja aikaikkuna, jonka aikana haastattelut toivottiin suoritetuksi. Suurin osa haastatteluista toteutettiin annetussa aikaikkunassa, mutta muutama myös tämän jälkeen. Samankaltaista koulutuspäivää kuin toukokuussa ei enää järjestetty. Kaikille nuorisotoimen työntekijöille lähetettiin ennen kyselyä sähköposti, jossa oli kertauksena ohjeistusta haastattelujen toteuttamisesta.

Koska haastatteluaineisto kerättiin vapaamuotoisesti kahdessa erässä, on myös muuttujien ja sattuman määrä suuri. Haastatteluaineistoa ei voida pitää useiden muuttujien takia yhteismitallisena.

Nuorilta haluttiin saada tietoa heidän omakohtaisista mieltymyksistään ja kokemuksistaan. Jalkautumalla nuorten pariin mahdollistui kokemustiedon kerääminen suoraan nuorilta nuorten omissa kohtaamis- ja ajanviettopaikoissa.

Kokemustiedolla tämän haastatteluaineiston yhteydessä tarkoitetaan suppeasti määriteltynä tietoa, jota ihmisellä itsellään on omista kokemuksistaan ja elämäntilanteestaan. Nuoruusikäiset ihmiset näyttäytyvät tässä kontekstissa nuoruuden ja siihen liittyvien elämänalueiden asiantuntijoina. Kokemustietoa voidaan lähestyä ja määritellä hyvin moninaisista lähtökohdista käsin (ks. Esim. Nieminen; Tarkiainen & Vuorio, 2014). Tämän raportin osalta nuoria on haluttu korostaa oman elämänsä asiantuntijoina. Taustalla vaikuttaa nuorisotoimen halu nuorten hyvinvointitiedon keräämiseen ja nuorisotoimen palvelujen asiakaslähtöiseen kehittämiseen. Nuorisotoimessa haluttiin käyttää Helsingin tavoin termiä ”suunnan tarkistus”,

millä tarkoitetaan sitä, että nuorisotoimessa halutaan arvioida tehdäänkö nykytilanteessa oikeita asioita nuorisotoimen ja kaupungin näkökulmasta. Nuorten pariin jalkautumalla haluttiin tarkistaa tiedetäänkö nuorisotoimessa mitä nuorille todella kuuluu ja miten nuorten osallisuus kaupungissa nuorten parissa koetaan.

4 KOHTAAMISIA KADULLA-AINEISTO

Kyselyyn vastasi kaiken kaikkiaan 114 nuorta. Tyttöjä heistä oli 45 ja poikia 58. Yhdentoista nuoren sukupuoli ei käynyt ilmi haastattelua-aineiston kirjauksista. Heidän kohdallaan aineistoon ja raporttiin on merkitty, että sukupuoli ei ole tiedossa. Heidän vastauksensa on kuitenkin käsitelty samalla tavoin kuten niiden nuorten, joiden osalta sukupuoli oli tiedossa.

Haastattelupaikkoja Lappeenrannan alueella olivat: kauppakeskukset Iso Kristiina, Opri ja Armada. Lisäksi mukana olivat aluekeskukset: Lauritsala, Joutseno ja Sammonlahti sekä Lappeenrannan keskustan alueella Satama, Myllysaari sekä Linnoituksen alue. Viipurinportin ABC ja Peltolan koulun piha-alue olivat myös haastattelujen toteutuspaikkoja. Liikuntapaikkoja edustivat Huhtiniemen liikuntakeskus sekä sen läheisyydessä sijaitseva skeittiparkki että Pohjolan-
katu, jonka varrella sijaitsevat ammattikoulu, uimahalli sekä urheilutalo. Näiden edellä mainittujen paikkojen lisäksi ohjaajia kehoitettiin liikkumaan sinne, missä nuoret ovat, mikäli sopivia haastateltavia ei annetuista paikoista löytynyt.

Koska haastattelujen teemat liikkuvat nuorten hyvinvoinnin, toiveiden ja elämänpiirin alueella, olivat nuorten vastauksetkin pääasiassa positiivissävytteisiä. Avoimiin kyselyihin perustuvan haastattelumenetelmän avulla ei pyritty nuorten elämän ongelmakohtien ja kipu-

pisteiden selvittämiseen vaan nuoren sen hetkisen kokemusmaailman kartoittamiseen. Muutamien nuorten kommentteissa esiintyi tyytymättömyyttä omaan elämäntilanteeseen, mutta selkeästi esiin nousi nuorten joukko, joiden elämässä oli harrastuksia ja ystäviä, ja jotka kokivat elämänsä mielekkäänä. Nuoret kertoivat hyvin avoimesti ja suoraan omasta elämästään ja antoivat palautetta etenkin Lappeenrannan kaupungin paikallisliikenteestä ja vaikuttamismahdollisuuksien puutteesta. Tämänlaisen kyselyaineiston yhteydessä on huomattava, että vastausten luotettavuutta ei voida todentaa täysin. On siis luotettava aineistoon ja siihen, että nuorten omat vastaukset kuvastavat juuri sitä, mitä he ovat halunneet tuoda haastattelijalle esille.

5 TULOKSIA

Ympäristön merkitys kohtaamisessa näyttäytyi merkitsevänä. Oli selkeästi väliä haastateltiinko nuorta Pohjolankadun tuntumassa, jossa valtaosa kouluista ja urheilupaikoista sijaitsee. Näiden nuorten vastauksissa korostuivat harrastaminen, säännöllinen vuorokausirytmä ja koulunkäynnin tärkeys. Kauppakeskusten ja nuorten oleskelupaikkojen lähistöltä kerätyissä vastauksissa oli enemmän tulkittavissa turhautuneisuutta, välinpitämättömyyttä ja tietämättömyyttä omista mahdollisuuksista. Uudesta kauppakeskuksesta oltiin nuorten vastaajien keskuudessa erittäin hyvillään, paikka näyttäytyi nuorten vastauksissa merkittävänä vapaa-ajan vieton ja kavereiden tapaamisen paikkana.

Useissa nuorten vastauksissa kommentoitiin riittämättömäksi koettuja paikallisliikenteen palveluja. Skeittauspaikkojen puute nousi myös merkitsevänä pääasiassa esiin nuorten poikien keskuudessa, mutta yleistämättä, myös muutamat tytöt toivoivat niitä. Nuorten vapaaseen oleskeluun toivottiin lisää paikkoja eli eräänlaista kontrollivapaata paikkaa kaivattiin paljon. Näissä vastauksissa heijastui

se, että aikuisen valvonnan alla ei voi olla vapaasti ja kahviloissa ja vastaavissa oleskelupaikoissa joutuu aina ostamaan jotain. Joidenkin nuorten vastauksissa kuuluivat myös kokemukset siitä, että heidät häädetään pois ajanviettopaikoista joissa he olisivat halunneet olla. *”Jos ei kokoajan osta jotain tai on muuten vain tiellä (nuori 15v. sp.ei tied.)”*.

Työntekijöiden tekemä raportointi oli kirjauksiltaan hyvin vaihtelevaa ja tämä näkyy myös suoraan tuloksissa. Suoria kysymyksiä esiintyi aineistossa yllättävän paljon, vaikka ohjeistuksessa painotettiin avoimia kysymyksiä, mikä kaventaa suoraan nuoren äänen vahvuutta. Kohtaamistilanteet nuorten ja haastattelijoiden välillä olivat kirjavia ja keskustelu lähti helposti nuorisotyöntekijän määrittelemään suuntaan. Toisaalta tämä toi esille suuremmin haettuja teemoja, mutta sisällöllisesti ohjaili nuorten vastauksia haluttuun suuntaan.

5.1 Teemat

Nuorten vastauksissa ryhmittäivät samat teemat, joita haastatteli-joita neuvottiin painottamaan. Vastauksia on ryhmitelty näiden teemojen ympärille peilaten samalla Helsingissä tehtyä NuHa-raporttia ja sen teemoja. Teemat nivoutuvat nuorten elämänpiirin ympärille molemmissa kaupungeissa tehdyissä haastatteluissa. Myös muita ryhmittelytapoja löytyy ja yksittäisistä nuorten kommentaiteista heijastuvat nuoren arvot ja kokemusmaailma esim. seurustelu- ja kaverisuhteet, muutamissa kommentaiteissa suhde uskoon tai jopa nuorten alkoholinkäyttöön.

Sosiaalisen median käyttöä koskevat kysymykset jäivät pienempään rooliin suhteessa aineiston kokonaisuutenaan ja sen muihin teemoihin. Voi olla, ettei keskustelu edennyt luontevasti sosiaalisen median käyttöön tai muut kysymykset nousivat enemmän pinnalle haastattelutilanteessa. Ne nuoret, joilta sosiaalisesta mediasta kysyttiin,

kertoivat käyttävänsä sosiaalista mediaa pääasiassa päivittäiseen yhteydenpitoon kavereiden kanssa. Myös pelaamiseen liittyviä kommentteja oli muutamia. Suosituimpia nuorten mainitsemia sovelluksia olivat Facebook, Whatsapp sekä Instagram.

Vastauksia on käsitelty sen tiedon varassa mitä työntekijöiden haastattelukirjauksista on tullut esille. Vastaajan ikä ja useimmin sukupuoli on tiedossa, joissakin kirjauksissa sukupuoli jäi epäselväksi, ja näissä tapauksissa tekstissä suorien lainausten kohdalla merkintä "sp. ei tied." Haastattelupaikat ovat suorien lainausten yhteydessä tarkoituksellisesti poistettu tunnistettavuuden välttämiseksi.

Tekstissä on mukana suoria kappaleita nuorten haastatteluaineistoista. Ne ovat valikoituneet esimerkkilausahduksiksi, joissa nuoren ääni ja mielipide tulevat esille hänen omilla sanoillaan. "H"-merkintä tarkoittaa haastattelijaa ja "N"-merkintä nuorta vastaajaa. Kommentit ovat valikoituneita koska ne ovat näyttäytyneet aineiston valossa ikäryhmää, tai tiettyä kysyttyä teemaa hyvin edustavina. Kommentit eivät kuitenkaan ole keskenään verrannollisia tai edusta niin sanottua yleistä nuorison näkemystä, sillä jokaisen nuoren mielipide tai vastaus on yksilöllinen ja hänen omansa.

5.1.1 Vapaa-aika ja tekeminen

Helsingissä kerätyn aineiston tavoin lappeenrantalaisnuorten vastauksissa käsitykset vapaa-ajan merkityksestä olivat erilaisia ja riippuivat vastaajan omasta ajatus- ja arvomaailmasta. Nuoret hahmottavat vapaa-aikaansa kolmen erilaisen vapaa-aikakäsityksen kautta. Osa nuorista ymmärsi vapaa-ajan siten, että se oli vapaavaltainen oman ajan käyttäminen, joka rajautui koulun tai työn ulkopuolelle, eli lähes mikä tahansa toiminta esim. läksyjen tekeminen on vapaa-aikaa, jos sitä saa tehdä omaan tahtiin ja silloin kun itse parhaaksi näkee. (Merimaa, s.22)

Toinen tapa hahmottaa vapaa-aikaa oli sellainen, joka tietyllä hetkellä oli vapaata omaa aikaa, pois lukien harrastukset, läksyt ja kotityöt. Tämä näkemys korostaa vapaa-aikaa vapautena. Kolmas tapa hahmottaa vapaa-aikaa oli kokemuksen kautta määrittyvä kiva ajanvietto, eli jos tekeminen oli sellaista, jota nuori sillä hetkellä halusi tehdä ja, johon hän halusi aikaansa käyttää, tämä saatettiin kokea vapaa-aikana. Eli vapaa-aika nähtiin ensisijaisesti sidoksissa nuoren omiin tuntemuksiin, vapauden ja paikkasidonnaisuuden sijaan. (Merimaa, s.22)

Useilla Lappeenrannassa kyselyyn vastanneilla nuorilla oli harrastus ja vastauksista nousikin selkeästi esiin, että he pitivät vapaa-aikaa ja kavereiden kanssa yhdessäoloa tärkeänä osana elämäänsä. Myös hengailu uudessa ostoskeskus Iso Kristiinassa näyttäytyi mieleisenä nuorten vapaa-ajan toimintana. Kuten Helsingissäkin kerätyssä aineistossa vapaa-ajan mielekkyys oli nuorille tärkeää. Aktiivisen elämän ja nuoren joutenolon kokemus vaihteli suoraan suhteessa harrastamiseen ja siihen kuinka paljon nuorella oli koulun, kodin ja harrastusten ulkopuolista aikaa käytössä. Muutamissa vastauksissa nuoret toivat esille kokemustaan siitä, ettei heille juuri jäänyt vapaa-aikaa runsaan harrastamisen jälkeen, mm. eräs vastanneista kuvaili elämäänsä vähän liian kiireiseksi ja stressaavaksi.

Muutamit Joutsenon keskustassa haastatelluista nuorista kertoivat asuvansa kauempana maalla. He viettivät paljon enemmän aikaa perheensä kanssa ja kertoivat pelailevansa mielellään lautapelejä ja liikkuvansa luonnossa. Heillä ei ollut tietoa tai kokemuksia nuorille tarjolla olevista palveluista tai vaikuttamisen mahdollisuuksista.

Helsingissä tehdyssä "Kaverit Keskiössä" raportissa muistutetaan iän merkityksestä nuorten vapaa-ajan määrässä. *"Samalla kun nuoret siirtyvät aikuisuuteen, siirtyvät he myös vapaan tekemisen ja olemisen piiristä kohti suunnitelmallista, kiireiden ja velvollisuuksien täyttämää aikaa"*(Merimaa, s.47). Vapaa-ajan ja vapaan oleskelun

määrän väheneminen nuoren kasvaessa korostui myös lappeenrantalaisnuorten vastauksissa.

H: Mitä teet vapaa-aikana?

N: olen kavereiden kanssa välillä keskustassa, välillä Isossa Kristiinassa. Ollaan kavereilla tai meillä kotona. Joskus ollaan Myllysaarella. Kunhan ollaan. (Tyttö 17v.)

H: Miten vietät vapaa-aikaa?

N: Pleikkarin peluussa menee paljon aikaa. Olen ollut vuoden töissä ja olen siihen tyytyväinen ja vapaa-aikaa ei jää niin paljoa. Tyttökaverin kanssa vietän paljon aikaa. (Poika 18v.)

H: Mihin muuhun käytät aikaa?

N: oikeestaan soitan rumpuja

H: Missä?

N: musiikkiopistolla seitsemättä vuotta

H: Mihin muuhun menee aikaa?

N: ei oikeestaan yhtään mihinkään, kotona olemiseen ja täällä (ostoskeskus) olemiseen. Koulussa on pakko käydä, oppivelvollisuus.... (Nuori 15v. /sp.ei tied)

5.1.2 Arki

Arkea nuoret hahmottivat pääasiallisesti koulun ja kavereiden kanssa vietetyn ajan kautta, myös oman ajan tarve korostui osassa vastauksia. Hyvä arki merkitsi monelle nuorelle sujuvaa elämää johon

kuului päivärytmi. Nuorten kokema hyvä arki vastausten perusteella rytmittyi koulun, perhe-elämän, kavereiden ja harrastusten ympärille. Kotityöt tai velvollisuudet kodin, koulun ja työn piirissä eivät juuri nousseet esille nuorten vastauksissa.

Koulu, tai vanhempien vastaajien kohdalla työ oli tärkeä omaa elämää määrittelevä arjen sisältö. Nuorten vastaukset hyvästä vapaaajasta ja hyvästä arjesta olivat pitkälti samansuuntaisia. Vastauksissa arkeen liittyen hieman korostui koulun merkitys, ja halu elää tasapainoista elämää. Muutamat vastaajista määrittivät hyvän arjen pelkästään itselle mielekkään skeittaamisharrastuksen kautta. Yksi vastanneista nuorista toivoi arjeltaan vain sitä, *"ettei jokainen päivä ole ihan perseestä"*. Yleisimmät vastaukset hyvästä arjesta ja arjen sisällöstä olivat kuitenkin positiivissävytteisiä, mikä tukee myös Helsingin jalkautumisessa esiin nousseita vastauksia.

H: Millaista on hyvä arki?

N: no ettei stressaa mitään ja jää vapaa aikaa, ettei kaikki mene kouluun tai harrastuksiin, se että on hauskaa. (Tyttö 12v.)

H: Millainen on hyvä arki?

N: Kotosalla olemista, kavereitten kanssa johonkin, viihtymistä (Tyttö 19v.)

H: Millaista on hyvä arki?

N: Hyvään arkeen kuuluu perhe-elämä, kaverit ja hyvin toimiva netti. Normaalisti sujuva elämä on hyvää arkea. (Poika 14v.)

H: Mitä kuuluu arkipäivään? Mitä teet vapaa-aikana?

N: Oon koulussa, Krissessä, kotona, Sammonlahdessa. Kesällä koulun kentällä tai torilla talvella Tiloilla (Tarkoittaa nuorisotiloja).

H: Mitä teette siellä?

N: Pojat keulii mopoilla, tytöt soittaa musiikkia. Kentällä pelataan mm. jalkapalloa.

H: Minkä verran porukkaa on pelaamassa? Pääseekö kentälle helposti? Onko siellä muiden esim. seurojen varattuja vuoroja?

N: n. 20. Ei siellä oo varattuja vuoroja, pääsee. Tiloilla ollaan, jutellaan, kuunnellaan musiikkia, uidaan. Vappuna ja Schools outissa ollaan valleilla, juodaan. (Tyttö 14v.)

5.1.3 Tulevaisuus

Vastaukset tulevaisuuden haaveista nivoutuivat pääasiassa jo vähän vanhempien nuorten kohdalla koulun, perheen ja työpaikan ympärille. Muutamissa vastauksissa toivottiin hienoa autoa tai paljon rahaa mutta pääasiallisesti vastauksissa nousi esiin hyvä työ, opiskelupaikka, tyttö- tai poikaystävä ja perhe. Eli ne heijastelivat niin sanottuja perinteisiä hyvän elämän perusarvoja.

Hieman nuorempien 11-13v. vastaajien käsitykset omasta tulevaisuudesta olivat jonkin verran epämääräisempiä ja tulevaisuutta ei aivan hahmotettu niin konkreettisenä asiana kuin varhaisaikuisuuden piiriin lukeutuvat nuoret. Tosin poikkeuksiakin löytyi ja muutamalla 12- ja 13-vuotiailla oli jo hyvin selkeä ajatus ja konkreettiset näkymät omalle tulevaisuudelleen.

H: Tulevaisuus?

N: Haluan valmistua ja takaisin työelämään. Hotelli ja ravintola-alaa, ensimmäistä vuotta. On oudompaa olla koululla kuin töissä. Luottamus tulevaisuuteen on valoisa. (Tyttö 19.v.)

H: Tulevaisuus?

N: ku pelaan salibandyä niin liigaan ois tarkoitus päästä pelaa ja ehkä maajoukkueeseen, sit perhe ja tyttöystävä. Hyvä työ tietysti. (Poika 17v.)

H: Minkälaisena näet tulevaisuutesi?

N: Hieno kämppä ja rahaa pitää olla, en aio asua Lappeenrannassa. (Tyttö 15v.)

H: Mitä odotat tulevaisuudeltasi?

N: Saan oman koiran ja hyvä työ mistä saa hyvää palkkaa

H: Mitä muuta?

N: En tiiä (tyttö 12v.)

5.1.4 Osallisuus ja vaikuttaminen

Osallisuus ja vaikuttaminen näyttäytyivät nuorten vastauksissa vaikeina käsitteinä, ja vastauksissa oli paljon "en tiiä" tai "jotain vois tehdä" kaltaisia kommentteja. Yleisin nuoren kokemus vastausten perusteella oli se, ettei Lappeenrannassa pysty vaikuttamaan asioihin, ja vaikka halua olisikin, nuoret eivät tieneet miten. Nuorten toiveita Lappeenrannan kaupungille on kerätty kootusti raportin lop-

puun, mutta pähkinänkuoressa asiat, joihin he haluaisivat vaikuttaa, olivat liikuntapaikkojen ylläpito, julkinen liikenne sekä mielekäs ajanviete. Aineistosta selkeästi kaikuu nuorten kokema kuulluksi tulemisen puute, sekä tiedon puute omista vaikuttamisen mahdollisuuksista.

Ne nuoret, jotka kokivat että heillä on mahdollisuuksia vaikuttaa tai ainakin tietoa siitä miten voisi vaikuttaa jos olisi halua, mainitsivat useimmiten oman koulun ja sen oppilaskunnan. Nuorisovaltuuston olemassaolosta jotkut tiesivät jotain ja parilla vastaajalla oli kaveri "nuvassa". Oppilaskunnan kautta vaikuttaminen oli erään 17v. nuoren kommentin perusteella kuitenkin hankalaa ja hän koki, että oppilaskuntaan pääsevät vain tietyn kaltaiset nuoret. Myös pistorasia, nuorisotilat ja lastenparlamentti nousivat esiin, mutta vain muutamissa kommentteissa. Suoraan kysyttäessä monet nuoret kertoivat, että haluaisivat kyllä vaikuttaa nuorten asioihin Lappeenrannassa, mutta heillä ei ollut tietoa siitä miten toimia. Muutamat nuorista kokivat, että nuorilta välillä kyllä kysytään asioita ja annetaan mahdollisuuksia, mutta lopulta joku muu taho sanelee lopputuloksen. Tämä kokemus nousi esille esimerkiksi skeittiparkin uudistamisen yhteydessä, jolloin vastaajille, jotka olivat olleet prosessissa mukana, oli jäänyt sellainen kokemus, etteivät he olleet tulleet kuulluiksi.

Tämän otannan perusteella osallisuuskasvatusta ja nuorten suoraa kohtaamista tarvitaan, koska vaikuttaminen oman elämän ja oman ikäryhmän asioihin näyttäytyi sekavana ja vaikeana. Nuorilla on halua tehdä ja vaikuttaa asioihin mutta keinot tuntuvat puuttuvan.

H: Kaupunki vaikuttaminen?

N: Oon oppilaskunnassa, ei pysty vaikuttamaan niin paljon kuin haluaisi, oppilaskuntaa pitäisi tuoda enemmän esille ja korostaa sen tärkeyttä (Nuori 12v. sp.ei tied.)

H: Vaikuttaminen nuorten asioihin Lappeenrannassa?

N: Ei pysty vaikuttamaan, meitä ei kuunnella, jos jotain tekee, niin asiat ei etene, vaikuttaminen nuorisotoimen kautta, oon puhunu monarin Tuijan kaa, sen kanssa kun puhuu niin ehkä asia etenee. (Nuori 15v. sp.ei tied.)

H: Miten haluaisit vaikuttaa asioihin?

N: Viimeaikoina on ollut halu vaikuttaa ja kehittää vaikka tapahtumia.

H: Kuunnellaanko nuoria?

N: Nuoria kuunnellaan liian vähän pitäisi kuunnella enemmän. (Tyttö 17v.)

H: Ootteko osallistunu mihinkään, missä vois vaikuttaa nuorten asioihin?

N1: Niinku skeittiparkistakii nuorilt kysyttii, mitä ne haluaa sinne, mut sit sinne ei tullu mitää mitä sinne haluttii. Ku kysyttii siitä, ni vastaus oli, et ku kaikki kuitenkin hajotetaa.

N2: Miks ei vois kerran kuussa olla jotai tapahtumaa? Se vois olla alkoholiton. (Tyttö 16v.)

N1: Mitä vaan tapahtumia. (Tyttö 18v.)

6 NUORISOTOIMI NUORTEN ASIALLA

”Lapsilla ja nuorilla on oltava entistä enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elämäänsä ja toimia yhteiskunnassa. Tätä toimintaa päättäjät voivat tukea esimerkiksi osoittamalla nuorten käyttöön tiloja tai neuvottelemalla nuorten kanssa uudenlaisista, luovista ratkaisuista nuorten vapaa-ajan toiminnassa.” (Paavo Arhinmäki, Lapsi- ja nuorisopoliitiikan kehittämissuunnitelma 2012, s.5.)

Kuten yllä olevassa Arhimäen lainauksessa todetaan, on ensiarvoisen tärkeää tukea nuorten yhteiskunnallista osallistumista ja ottaa heidät mukaan paikallisen nuorisotyön sisältöjen suunnitteluun. Tulvatko nuorten toiveet todella kuulluksi vai jääkö tämänkin kyselyn ja raportin merkitykset jakamatta eteenpäin, jäänee nähtäväksi. Haastatteluprosessin pyrkimyksenä on ollut nuorisotoimen halu osallistaa nuoret nuorisotoimen suunnan tarkistukseen uudella tavalla.

Nuorisotoimen tehtävänä kunnan julkisena toimijana on edustaa nuoria ja tuoda heidän ääntään kuuluville ja edesauttaa nuorten hyvinvointia. Työtä nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden eteen tehdään sekä rakenteellisesti, että mahdollistamalla nuorten itse ideoimia sisältöjä nuorten vapaa-ajalla. Tämän aineiston keräämisen ja käsittelyn osalta ei olla pyritty määrälliseen tiedon keräämiseen, joka jättää harvoin tilaa avoimelle keskustelulle ja erilaisten äänien esiin nousemiselle. Nuorten äänet ja palautteet ovat kaikessa moniäänisyydessään avoimia ja ne on kerätty menemällä sinne missä nuoret aikaansa viettävät. Suppeasta otannasta huolimatta nuorten kommentoissa on paljon toiveita sekä kaupungin palveluiden kehittämiseen että nuorisotoimen sisältöjen ja nuorten osallisuuden parantamiseen. Nuorten esiin nostamia palautteita ja toiveita on mahdollista sisällyttää osaksi nuorisotoimen strategiaa, johon tehdään

tarkistuksia vuosittain. Kaupungin sisällä nuorisotoimi voi myös viedä nuorten toiveita eteenpäin muiden kaupungin toimialojen tietoon.

Nuorisotyöntekijöiden kokemuksia haastatteluista:

Nuorisotyöntekijät kokivat haastattelut pääasiassa hyvänä menetelmänä kohdata nuoria heidän omissa ympäristöissään ja tarkastella omaa työtä eri näkökulmasta käsin kuin yleensä. Kaikille työntekijöille annettiin mahdollisuus antaa nimettömästi tai nimellään palautetta haastattelukokeilusta ja sen herättämistä tuntemuksista nuorisotoimen oman wintran sisällä. Vapaaehtoista palautetta antoi yhteensä viisi nuorisotyöntekijää.

Kysytyt kysymykset olivat:

1. Miten koit jalkautumisen ja nuorisokyselyjen tekemisen touku-kuussa ja elokuussa?
2. Mitä hyvää näet toimintatavassa?
3. Mitä olisit toivonut tehtävän toisin tai paremmin?

”Oli mukavaa päästä tekemään töitä ulkona. Nuorten kohtaaminen ja keskustelu heidän kanssaan oli mielenkiintoista ja erilaista kuin työssämme yleensä. Elokuussa harmitti, kun porukkaa oli siihen aikaan vähän liikenteessä > vastaukset jäivät suppeiksi.” (erään ohjaajan kommentti – kysymys 1)

”Nuorten kohtaaminen auttoi mielestäni hahmottamaan paremmin nuorten omaa elinympäristöä laajemmassa mittakaavassa. Tiloilla käyvät nuoret ovat usein niitä, jotka pystyvät vaikuttamaan nuorisotoimen toimintaan ja sitä kautta myös uudistuminen muuttuu hankalaksi. Uuden parin kanssa työskentely vahvistaa myös työyhteisöä ja antaa uusia näkökulmia ohessa käytävän näkemysten vaihtamisen kautta.” (erään ohjaajan kommentti - kysymys 2)

”Jotta haastatteluista tulisi kattava otos ja päästäisiin tekemään hyvät johtopäätökset nuorten keskusteluista, vapaa-

ajan vietosta tulisi haastateltavia olla enemmän.” (erään ohjaajan kommentti – kysymys 3)

Viiden kyselyyn vastanneen nuorisotyöntekijän kokemukset työtavasta ja nuorten kohtaamisesta olivat kaikki positiivisia. Myös uuden työparin kanssa työskentely oli ollut vastanneille hyvä kokemus. Toukokuun ja elokuun aineistojen keruun suhteen kaksi työntekijöistä piti hyvänä elokuun mallia, jossa he olivat itse saaneet aika-tauluttaa omat haastattelunsa. Myös siitä pidettiin, että nuoria pääsi haastattelujen kautta kohtaamaan eritavalla kuin tiloilla yleensä.

Parannuksia toivottiin haastattelujen määrän suhteen, joka koettiin suppeaksi. Eräs palautteen antajista toivoi myös kevyttä tulosten yhteenvetoa ja mahdollisuutta tarkentaa kysymyksiä tarvittaessa. Eräs vastanneista jäi kaipaamaan haastattelupaikan ja työparin vaihtamista vaihtelun ja näkemysten laajentamisen vuoksi. Yhdessä palautteessa toivottiin laajempaa tiedotusta haastatteluista, vastaaja olisi toivonut yleistä tietoisuutta, jotta hämmennyksiltä haastattelutilanteessa olisi vältytty.

7 LOPUKSI

N: no jokainen idea pitäis ottaa jotenkin huomioon ja yrittää toteuttaa eikä tyrmätä. Se voi olla tärkeä ja parempi ku moni muu aikuisten idea. (Nuori 15v./sp.ei.tied.)

Nuoria haastatteleamalla Lappeenrannan kaupungin nuorisotyöntekijöille tarjoutui mahdollisuus kohdata nuoria heidän omissa ympäristöissään. Haastattelijat keskustelivat nuorten kanssa elämänlaadusta ja sen eri osa-alueista. Jalkautumismenetelmä osoittautui tämän haastatteluaineiston valossa hyväksi tavaksi kohdata monipuolisesti erilaisia paikkakunnan nuoria ja nuoria aikuisia. Vapaamuotoinen keskustelu ja toisenlainen nuorten kohtaaminen oman tilatyön ulko-

puolella toi kaupungin nuorisotyöntekijöille erilaisen näkökulman nuoriin ja loi mahdollisuuden välittömään keskusteluun nuorten parissa.

Nuorten osallistaminen mukaan nuorisotoimen suunnan tarkistukseen mahdollistui kerätyn aineiston pohjalta, sillä näin tavoitettiin rikkaampi joukko, kuin vain ne nuoret, jotka jo käyvät kaupungin nuorisotiloilla ja osallistuvat mukaan heille tarjottuun toimintaan. Tavoitetut nuoret olivat eri ikäisiä ja alueellisesti eri puolelta maakuntaa. Otanta suhteessa koko alueen nuoruusikäiseen väestöön on suppea mutta sisällöltään hyvin monipuolinen ja moniääninen. Vapaamuotoiset haastattelut nuorten pariin jalkautuen osoittautuivat hyväksi tavaksi kerätä tietoa nuorten elämästä ja sen sisällöistä. Laadullinen tulkinta antoi tilaa yksittäisten nuorten kokemuksille ja mielipiteille.

Nuorten vastauksissa tärkeänä sisältönä hyvälle elämälle nousi mielekäs tekeminen, jota nuoret myös toivoivat kaupungin järjestävän heille enemmän. Vapaaseen oleskeluun toivottiin myös lisää mahdollisuuksia ja paikkoja. Haastateltujen nuorten vastauksissa korostui vaikuttamismahdollisuuksien ja kuulluksi tulemisen puute. Nuoret kertoivat miten haluaisivat vaikuttaa enemmän ja toivoivat että heidän mielipiteitään otettaisiin aidommin huomioon. Osallisuuskasvatukselle Lappeenrannassa näyttäisi tämän otannan perusteella olevan tilausta. Haastatteluissa ja kohtaamisissa oli tavoitteena nostaa mahdollisimman paljon nuorten omaa ääntä esille, raportointitapa sekä suora kysymyksenasettelu kuitenkin kavensivat nuorten omaa ääntä ja sen vahvuutta. Jatkoa huomioiden selkeämpi ohjeistus voisi parantaa aineiston vahvuutta. Myös haastattelujen laajempi otanta toisi lisää painoarvoa nuorten osallisuudelle.

Tämän haastatteluprojektin osalta kyseessä on ollut kokeilu, jonka soveltuvuutta kehittämistyön välineenä on nyt ensimmäistä kertaa testattu Lappeenrannan nuorisotoimessa. Haastatellut nuoret ovat

lähteneet keskusteluun avoimesti ja nuorisotyöntekijät ovat heittäytyneet kokeilemaan erilaista lähestymistapaa nuorten toiveiden ja mielipiteiden kuulemiseen. Se, vakiintuuko nuorten tämän kaltainen kuuleminen osaksi tulevaisuuden nuorisotyön käytäntöjä jää nähtäväksi. Toivottavasti jatkossakin osallisuus huomioidaan ja otetaan laajasti erilaisia nuoria mukaan sisältöjen luomiseen, ja annetaan myös muille kuin aktiivinuorille mahdollisuus tulla kuulluiksi. On siis nuorisotoimen käsissä miten laajasti ja millä keinoilla nuorten kuuluksi tulemistä huomioidaan jatkossa ja miten heidän mielipiteitään tuodaan näkyvämmiin esille.

NUORTEN TOIVEET LAPPEENRANNAN KAUPUNGILLE TIIVISTETTYNÄ

JULKINEN LIIKENNE:

- "Ei mene busseja Vehkataipaleelta kaupunkiin, ei voi olla talvella iskän luona kun en pääse sieltä bussilla kouluun aamuisin."
- "Niin joo, bussiliikenne ei toimi."
- "Hyttiin ei pääse keskustasta bussilla."
- "hyvä paikka hyvä julkinen liikenne"
- "Bussihinnat liian korkeita ei oo varaa mennä keskustaan"
- "lisää bussiyhteyksiä Taipalsaarelle, Korkea-Ahoon, Imatralle ja Joutsenoon"
- "Bussit maksaa liikaa"

HARRASTAMINEN:

- "Hyvät harrastusmahdollisuudet"
- "Hyvä harrastaa"
- Hyvää on erilaiset mahdollisuudet ulkoilla ja paikkoja vaan istuskella, sekä hyvät liikuntamahdollisuudet."
- "Skeittauspaikka olis jees."
- "vois olla pikkasen enemmän harrastuspaikkoja, niinku sellasia aktiviteettipaikkoja"
- "Harrastusmahdollisuudet ja kahvilat lisääntyneet, ulkoalueita ja ulkona harrastamistiloja saisi olla enemmän."
- "No sitä kyllä, että nyt kun on talvella noita kenttien jäädyttämisiä vähennetty niin se on huono juttu et on vähemmän kenttiä"
- "Skeittihalli, jossa vois olla 24/7 parkkihallin tyylinen"
- "Kulttuuria pitäis lisätä yleisesti enemmän, sirkus on hyvä, lisää yhteisöllisyyttä ja urheiluharrastuksia pitäis korostaa."
- "Pitäisi olla skeittihalli ja enemmän harrastepaikkoja."
- "Onhan tänne toivottu skeittiratoja."
- "Skeittirampit esim. Tirilään".
- "Nuorten itse suunnittelema ja toteuttama skeittihalli."
- "Huhtarissa oleva skeittipaikka huono ja liian pieni."
- "Enemmän lähiliikuntapaikkoja esim. Lavolaan"

- "Pitäis olla enemmän urbaania harrastamista ja paikkoja graffiteille."
- "vanha skeittiparkki oli parempi, ei rahat riittäny ... Betoni-ramppi puuttuu."
- "Uudet pussit Monarin biljardipöytiin."

LAPPEENRANTA:

- "Tää kauppakeskus toi hyvin kauppoja. Ei hirveesti puutu mitään, hyvii ruokapaikkoja siistit kadut."
- "En tiedä nyt kun on tämä Iso Kristiina niin en tarvitse enää mitään."
- "Sammonlahti alueena on huono paikka nuorille, sieltä on liian helppo saada kaikkea mitä ei pitäisi saada."
- "oon tyytyväinen kun tiän kaikki, mukavat naapurit ja kaikki on lähellä urheilupaikat ja muut"
- "Ei huonoja puolia, ei tarvitse pelätä turvallisuutta"
- "Ehkä enemmän merkkikauppoja Nike tai Adidas saisi olla"
- "Hyvä paikka hyvät koulut"
- "Pusupuiston lavan kunnostus konsertteihin tms. Ilmaiset yleisö wc:t"
- Ei saa hävittää Armadaa! Sen kattoparkki on tärkeä."
- "Kauppa Huhtiniemeen."
- "Vesipiste skeittipaikalle."

- "Vihreälle kentälle (Sammontorin ja kirkon välissä) voisi rakentaa jotain nuorille.
- "Nuoria kuunnellaan liian vähän pitäis kuunnella enemmän"

VAPAA OLESKELU:

- "Lisää oleskelupaikkoja nuorille"
- "Semmonen paikka missä vois olla ulkona ja viettää aikaa."
- "Nuorien käyttöön sopiva ulkotila"
- "Nuorille vapaita paikkoja joissa oleskella tai olla...Talvella paikka jossa olla"
- "Nuorille enemmän paikkoja joissa olla. Paikka jossa olla joka olis kokoajan niin kuin ABC mistä ei häädettäis pois."

LÄHTEET:

Nieminen, Tarkiainen & Vuorio (Toim.) Kokemustieto, hyvinvointi ja paikallisuus. Turun Ammattikorkeakoulun Raportteja 177. Turku 2014.

Merimaa, Maija 2015. Kaverit keskiössä – raportti nuorten havainnointi ja haastattelut (NuHa) -hankkeesta. Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskus, julkaisuja 1/2015.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (2012). Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämishjelma 2012-2015. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:6.

PAINAMATTOMAT LÄHTEET:

Etelä-Karjalan ohjaamon hankehakemus. 13.02.2015. Lappeenrannan nuorisotoimi. (Pyynnöstä saatavilla). Viitattu 18.11.2015.

Helsingin Nuorisosiainkeskus: NuHa_Lappeenranta -PWP esitys Meiju Hovi. 21.05.2015. (Pyynnöstä saatavilla.) Viitattu 18.11.2015.

Nuorten haastatteluaineistot toukokuu 2015 ja elokuu 2015. Lappeenrannan nuorisotoimi, nuorisosihteerin Kimmo Hölkki. (Pyynnöstä saatavilla.) Viitattu 20.11.2015.

Nuorisoihjaajien kokemukset haastatteluista- aineisto. Lappeenrannan nuorisotoimi, nuorisosihteerin Kimmo Hölkki. (Pyynnöstä saatavilla.) Viitattu 8.12.2015.

Yläkoulujen oppilasennuste: Lappeenrannan kasvatus- ja opetus- toimi, Tammikuu 2015. (Pyynnöstä saatavilla) Viitattu 18.11.2015.

LIITE 1

Lappeenrannan kaupungin nuorisotoimi haluaa kehittää omaa toimintaansa vastaamaan paremmin nuorten tarpeita. Sen vuoksi olemme kiinnostuneet kuulemaan toiveita ja näkemyksiä siitä, missä vapaa-aikaa vietetään ja haluttaisiin viettää, keiden kanssa ja mitkä asiat ovat nuorille tärkeitä.

Haastattelussa ei kysytä henkilötietoja ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Haastattelijat ovat Lappeenrannan kaupungin nuorisotoimen työntekijöitä.

Lisätietoa antaa tarvittaessa mielellään

Nuorisosihteeri Kimmo Hölkki

kimmo.holkki@lappeenranta.fi

0400-154 596

Kiitos ajatuksistasi!

